

SYLLABUS I LËNDËS LEKSIKOLOGJI -I-

Të dhënat bazike të lëndës			
	Universiteti	Universiteti i Prizrenit “Ukshin Hoti”	
1	Fakulteti/Departamenti	Fakulteti i Filologjisë/Gjuhë dhe Letërsi Shqipe	
2	Titulli i lëndës	Leksikologji e gjuhës shqipe -I-	
3	Niveli	Bachelor	
4	Statusi i lëndës	Obligative	
5	Viti i studimeve	Viti II, semestri III	
6	Numri i orëve në javë	2+2	
7	Vlera në KREDI-ECTS	6	
8	Koha/lokacioni	Semestri dimëror	
9	Mësimdhënësi i lëndës	Prof. asoc. dr. Flamur Shala	
10	Detajet kontaktuese	flamur.shala@uni-prizren.com	
11	Përshkrimi i lëndës	Leksikologjia e gjuhës shqipe -I- objekt ka fjalën si njësi leksikore, ka detyrat e saj, lidhjet me disiplinat e tjera të gjuhësisë, merret me zhvillimin historik dhe vlerat e fjalëve. Kjo lëndë merrret me leksikon e gjuhës shqipe, me shtresën vetjake dhe të huazuar të leksikut, me veçoritë e leksiko-stilistikore të shqipes satnadarde, merret poashtu edhe me grupet paradigmatiche të fjalëve. dhe me leksikografinë e shqipes.	
12	Qëllimi i lëndës	Mësimi i kësaj lënde ka për qëllim që studentët: -Të dinë për fjalën si njësi leksikore, për zhvillimin historik dhe vlerat e fjalëve; -Të dinë për leksikon e gjuhës shqipe, për shtresën vetjake dhe të huazuar të leksikut; -Të dinë për v eçoritë e leksiko-stilistikore të shqipes satnadarde; -Të dinë për leksikografinë e shqipes dhe ndërtimin e fjalorit; -Të marrin njohuri për normën leksikore, për mënyrat e fjalëformimit; -Të ngrehjnë nivelin e përgjithshëm për kulturën dhe dijen mbi leksikon e gjuhës shqipe.	
13	Rezultatet e të nxënit:	Pas përfundimit të suksesshëm të lëndës, studenti: 1. Aplikon teoritë gjuhësore për studimin e leksikut të gjuhës shqipe; 2. Vlerëson rolin dhe rëndësinë e zhvillimit të leksikut të gjuhës shqipe; 3. Di për shtresat e leksikut të gjuhës shqipe; 4. Di për leksikografinë e shqipes; për fjalorët e gjuhës shqipe; 5. Di për formën dhe kuptimin e fjalëve si unitet i formës dhe përmbajtjes. 6. Di për kuptimin leksikor përfaqësues i fjalëve në fjalor. 7. Di për mënyrat e fjalëformimit të fjalëve të gjuhës shqipe. 8. Shkruan dhe zhvillon punime seminarike.	
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime	2	15	30
Përgatitja e punimit të seminarit	1	15	15
Detyra –analizë gjuhësore	2	15	30
Parapërgatitja për testin e parë (gjysmësemestral)	1	15	15
Konsultime	1	15	15

Parapërgatitja për testin (provimi) përfundimtar		1	15	15
Totali				150 orë (6 ECTS)
14	Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, seminare, prezantime, bashkëbisedim, konkretizim.		
15	Vlerësimi dhe notimi	Seminari, testi gjysmësemestral, prezantimi, testi përfundimtar. Testi gjysmësemestral ka -25 pikë Të gjitha aktivitetet -20 pikë (vijueshmëria, seminar, prezantime, detyra) Testi përfundimtar -55 pikë Total: 100 pikë Vlerësimi me pikë 01-49=5, 50-60 =6, 61-70=7, 71-80 = 8, 81-90 = 9, 91-100=10		
	Literatura			
16	Literatura primare	Jani Thomaj: Leksikologjia e gjuhës shqipe, Tiranë, Toena, 2011. Jani Thomaj: Prejardhja kuptimore në gjuhën shqipe, EDFA, Tiranë, 2009.		
17	Literatura shtesë:	Shefkije Islamaj, Çështje të sinonimisë në gjuhën shqipe, Prishtinë, 1985. Ibrahim Goci, Antonimet e gjuhës së sotme shqipe, Prishtinë, 1985. Jani Thomaj, Leksiku dialektor e krahinor në shqipen e sotme, Tiranë, 2001. Mehmet Halimi, Çështje fjalëformimi në gjuhën shqipe, Prishtinë, 1996. A. Kostallari, Parimet themelore për hartimin e “Fjalorit të gjuhës shqipe”, SF, 1968, 2. Ludmilla Buxheli: Fjalët e përngjitura në gjuhën shqipe, Tiranë, 2009.		
Plani i dizajnuar i mësimi:				
Java		Ligjërata	Ushtrime	
Java e parë:		Objekti i Leksikologjisë së gjuhës shqipe -I-	Lidhja me disiplinat e tjera të gjuhësisë	
Java e dytë:		Fjala si njësi leksikore,	Disa njësi gjuhësore në kufi të fjalës	
Java e tretë:		Detyrat e leksikologjisë, lidhjet me disiplinat e tjera të gjuhësisë,	Lidhjet me fonetikën, morfologjinë, sintaksën	
Java e katërt:		Zhvillimi historik dhe vlerat e fjalëve	Shtresa vetjake dhe shtresa e huazuar e leksikut	
Java e pestë:		Leksiku gjuhës shqipe, me shtresën vetjake dhe të huazuar të leksikut.	Zhvillimi historik i leksikut - Shtresa vetjake e leksikut, shtresa e huazuar, fjalë të burimit grek, latin e roman, sllav e turk; Fjalët sipas përdorimit: shtresa e vjetëruar, fjalët e reja, fjalët profesionale dhe terminologjia, fjalët dialektore dhe krahinore	
Java e gjashtë:		Veçoritë e leksiko-stilistikore të shqipes satnadarde,	Mjetet me vlerë stilistike të gjuhës shqipe Ligjërimet në gjuhën shqipe Stilet funksionale të shqipes	

		standarde Stilet funksionale dhe stilistika gjuhësore
Java e shtatë:	Grupet paradigmatiche të fjalëve	Fjalët me ndajshesa, Fjalët pa ndajshesa-konversioni Fjalët e përbëra e të përngjitura Ny/jëzimi Leksiku potencial në gjuhën shqipe
Java e tetë:	Test gjysmësemestral	Ushtrime për test gjysmësemestral
Java e nëntë:	Sinonimet - aspekti leksikor	Sinonimet Hiponimet Hironimet Kolokimet
Java e dhjetë:	Homonimet – aspekti leksikor	Homonimet Homonimet e plota (pjek-poqazgjedhohet një lloj) Homonimet e pjesshme - Homoformat (bredh-bredh) - Homografet -Homofonet -Paronimet (i fshehur-i fshehtë)
Java e njëmbëdhjetë:	Antonimet – aspekti leksikor	Antonimet e plota dhe të pjesshme në gjuhën shqipe dhe kundërvënia në rrafshin stilistik Antonimet kontekstore (dimërpranverë) Enantiosema (qasem-afrohem, sipas të folmeve, qet nxjerr) Boshti kuptimor (AL-L) Shkalla e kundërvënies kuptimore (FNN) Antonime fjalësh të ndryshme Antonimet me parashesa
Java e dymbëdhjetë:	Leksikografia	Zhvillimi historik i leksikut
Java e trembëdhjetë:	Fjalori i gjuhës shqipe	Leksikografia dhe fjalori; ndërtimi i fjalorit; Periudha e parë, periudha e dytë. Fjalori i gjuhës shqipe 1954, Fjalori i gjuhës së sotme shqipe 1980, Fjalori i shqipes së sotme 1984, Fjalor frazeologjik i gjuhës shqipe1999, Fjalor i antonimeve të gjuhës shqipe 1999, Fjalor sinonimik i gjuhës shqipe 2002, 2004, Kartoteka e leksikut të shqipes.
Java e katëmbëdhjetë:	Fjalori drejtshkrimor i gjuhës shqipe	Fjalori drejtshkrimor i gjuhës shqipe
Java e pesëmbëdhjetë:	Fjalorët dygjuhësh	Fjalorët shqip-anglisht dhe anglisht shqip Fjalorët shqip-gjermanisht dhe gjermanisht-shqip Fjalorët shqip-frengjisht dhe frengjisht-shqip etj.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studenti duhet të respektojë rregullat e institucionit:

- Duhet të respektojë orarin e ligjëratave, ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm në orën mësimore;
- Të mbajë disiplinën gjatë ligjëratave;
- Është i obliguar posedimi dhe paraqitja e Kartelës studentore (ID-së) në teste dhe provim;
- Gjatë hartimit të punimeve seminarike, studenti duhet t'i përmbahet udhëzimeve të dhëna nga mësimpldhënësi për realizimin hulumtues dhe teknik të punimit.